PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

02 CZE. 2021

Kraków, ...

WK-04.1711.01.2021

Pani
Ewa Prochowska
Dyrektor
Środowiskowego Domu Samopomocy „VITA"
os. Młodości 8
31-908 Kraków

Wystąpienie pokontrolne

Podmiot kontrolowany: Środowiskowy Dom Samopomocy „VITA"
os. Młodości 8, 31-908 Kraków

Przedmiot kontroli: realizacja zaleceń sformułowanych po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2017 r.

Termin przeprowadzenia kontroli: 14.01.2021 r. - 28.01.2021 r.

I. Ocena działalności kontrolowanej jednostki

Referat Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 5/2021, podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa w dniu 11.01.2021 r., kontrolę sprawdzającą w zakresie realizacji zaleceń wydanych po ostatniej kontroli kompleksowej w kierowanej przez Panią jednostce, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym protokole.

Analizę realizacji zaleceń przeprowadzono ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka ich niewykonania, przy zastosowaniu metody wyrywkowej, obejmując badaniem lata 2019 – 2020.

Po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2017 r. w 19 punktach sformułowano łącznie 33 zalecenia, do realizacji których zobowiązano Dyrektora Środowiskowego Domu Samopomocy „VITA".

Kontrola sprawdzająca wykazała, że jednostka wykonała dwadzieścia zaleceń, dwa zalecenia zostały zrealizowane częściowo, w trzech przypadkach nie wystąpiły zdarzenia podlegające kontroli, natomiast osiem zaleceń nie zostało wykonanych, co świadczy o zmaterializowaniu się ryzyka wskazanego na wstępie wystąpienia.

Przeprowadzone badanie wykazało wymienione niżej nieprawidłowości:

1) niezrealizowanie zaleceń wydanych po ostatniej kontroli kompleksowej, tj.:

a) realizować wydatki wyłącznie na podstawie pisemnej dyspozycji do zapłaty wydanej przez Dyrektora ŚDS, poprzedzonej przeprowadzoną przez Główną Księgową wstępną kontrolą zgodności operacji z planem finansowym, o której mowa w art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 305),

b) dokumentować wszystkie operacje kasowe właściwymi dowodami księgowymi, zgodnie z art. 20 ust. 2, w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 217),

c) dokonywać kompletnych zapisów dotyczących zaangażowania wydatków, zawierających elementy wymagane art. 23 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*, jak również ujmować ww. zapisy pod datą zdarzenia,

d) przeprowadzać analizę ryzyka w sposób zapewniający uzyskanie informacji o celach i zadaniach, których dotyczą zidentyfikowane ryzyka (...),

e) określić w *Polityce rachunkowości* wykaz ksiąg rachunkowych oraz metodę ustalania wyniku finansowego, zgodnie z wymogami art. 10 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,

f) wskazać w ewidencji szczegółowej osoby odpowiedzialne za wartości niematerialne i prawne, zgodnie z opisem konta 020 w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13.09.2017 r. *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej* (tekst jednolity Dz. U z 2020 r. poz. 342),

g) potwierdzać uzgadnianie ewidencji środków trwałych (ujmowanych na koncie 011) na koniec każdego roku, zgodnie z zapisami unormowań wewnętrznych jednostki,

h) wykazywać w sprawozdaniach Rb-N dane zgodne z ewidencją księgową oraz innymi dokumentami, o czym stanowi § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17.12.2020 r. *w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych* (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2396),

i) ujmować w księgach rachunkowych faktury korygujące w sposób zgodny z zasadami funkcjonowania kont zespołu 4, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...)* oraz ustalonymi w *Polityce rachunkowości* jednostki,

j) objąć posiadane przez jednostkę książki stosowną ewidencją z uwagi na wartość tej grupy składników i dokonywać okresowej kontroli ich stanu rzeczywistego ze stanem ewidencyjnym,

2) opracowanie *Polityki rachunkowości* niezgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3-4 w powiązaniu z art. 13 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, poprzez nieokreślenie w procedurze:

a) wykazu ksiąg rachunkowych prowadzonych przez jednostkę (w tym wykazu ksiąg pomocniczych) oraz wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,

b) opisu systemu przetwarzania danych, opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania,

c) wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

d) systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Ponadto, przyjęcie zasad określonych w *Polityce rachunkowości* wprowadzonej Zarządzeniem wewnętrznym nr 2/2018 Dyrektora jednostki do stosowania od 5.03.2018 r., tj. niezgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,

3) niezamknięcie ksiąg rachunkowych 2019 r. (księgi nie zostały zamknięte do dnia zakończenia kontroli, tj. do 28.01.2021 r.), niezgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy *o rachunkowości*,

4) prowadzenie ksiąg rachunkowych 2019 r. i 2020 r. niezgodnie z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, m.in. poprzez wprowadzanie zapisów do ksiąg rachunkowych 2019 roku w roku 2021 oraz nieewidencjonowanie na bieżąco operacji gospodarczych w księgach rachunkowych 2020 r.,

5) niesporządzanie zestawień obrotów i sald kont księgi głównej na koniec okresów rozrachunkowych (miesięcy) 2020 r., niezgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy *o rachunkowości* i par. 2 obowiązującego w jednostce *Zakładowego Planu Kont*,

6) prowadzenie obrotu gotówkowego w jednostce w 2020 r. z naruszeniem art. 16 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, a także z par. 6 ust. 4 *Instrukcji gospodarki kasowej*, poprzez dokonywanie zapisów w raportach kasowych w sposób niechronologiczny oraz nieewidencjonowanie na bieżąco w księgach rachunkowych operacji kasowych wynikających z raportów kasowych,

7) prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 020 *Wartości niematerialne i prawne* z naruszeniem art. 16 ust. 1 *ustawy o rachunkowości*, w związku z wystąpieniem różnicy w kwocie 1.020,00 zł pomiędzy zapisami wynikającymi z księgi głównej i ewidencji pomocniczej,

8) ewidencjonowanie operacji gospodarczych na kontach: 130 *Rachunek bieżący*, 222 *Rozliczenie dochodów budżetowych*, 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, 851 *Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych*, 860 *Wynik Finansowy* oraz kontach zespołu 4 i 7 z naruszeniem zasad opisanych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13.09.2017 r. *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych*

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 342) i obowiązującej w jednostce *Polityce rachunkowości*, co skutkowało wykazaniem na koniec 2019 r. nieprawidłowych sald:

- salda WN (3.102.548,45 zł) i MA (3.102.548,45 zł) na koncie 130,
- salda WN (7.802,48 zł) na koncie 222,
- salda MA (1.210.234,49 zł) na koncie 223,
- sald na kontach kosztów i przychodów (łączna suma sald: 1.213.137,45 zł),
- salda WN (8.730,10 zł) na koncie 851 *Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych*,
- sald zerowych WN i MA na koncie 860 *Wynik Finansowy*,

9) ewidencjonowanie dokumentów księgowych: zewnętrznych obcych, wyciągów bankowych oraz dot. obrotu gotówkowego jako *Polecenia księgowania* (PK), niezgodnie z par. 21 ust. 1 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w ŚDS VITA*, stanowiącej Załącznik nr 2 do *Polityki rachunkowości*,
10) niepodjęcie przez Dyrektora jednostki stosownych działań zapewniających funkcjonowanie adekwatnej i skutecznej kontroli zarządczej w obszarze kadrowym i finansowo-księgowym dot. zakresu zdefiniowanego w *Rejestrze ryzyk na 2020 r.*, cyt.: *„prowadzenie ksiąg budżetowych niezgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości"* oraz ryzyka *„wystąpienia absencji chorobowych pracowników."* Powyższe miało wpływ na zmaterializowanie się ryzyka w obydwu obszarach i stwierdzeniem w trakcie trwania kontroli sprawdzającej istotnych nieprawidłowości polegających na prowadzeniu ksiąg rachunkowych niezgodnie z ustawą *o rachunkowości* oraz braku zastępstwa podczas usprawiedliwionej nieobecności Głównego Księgowego,
11) niezapewnienie realizacji celów kontroli zarządczej w obszarze efektywności i skuteczności działania, w związku z niewyznaczeniem mierzalnych celów do realizacji w perspektywie rocznej,
12) nieokreślenie w *Regulaminie wynagradzania* górnej granicy premii uznaniowej jaką można przyznanać pracownikowi, co może skutkować naruszeniem zasad realizowania wydatków publicznych określonych w art. 44 ust. 3 ustawy *o finansach publicznych*,
13) ustalenie w procedurach wewnętrznych progu wartości zamówień, poniżej którego nie stosuje się zasad opisanych w *Regulaminie zamówień publicznych o wartości do 30.000 euro*, nieadekwatnego do wielkości i charakteru ponoszonych przez jednostkę wydatków.

II. Zalecenie pokontrolne

W celu wyeliminowania wyżej opisanych nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości polecam:

1) ostatecznie zrealizować niewykonane zalecenia, sformułowane po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2017 r., wymienione w punkcie I.1),
2) opracować obowiązującą w jednostce *Politykę rachunkowości* zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3-4 w powiązaniu z art. 13 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy *o rachunkowości* oraz przyjmować zasady w niej określone do stosowania zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy *o rachunkowości*,
3) zamykać księgi rachunkowe zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy *o rachunkowości*,

4) prowadzić księgi rachunkowe zgodnie z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
5) sporządzać zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na koniec okresów rozrachunkowych (miesięcy), zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy *o rachunkowości* i par. 2 obowiązującego w jednostce *Zakładowego Planu Kont*,
6) prowadzić obrót gotówkowy zgodnie art. 16 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*, a także zgodnie z obowiązującą w jednostce *Instrukcją gospodarki kasowej*,
7) prowadzić ewidencję analityczną do konta 020 *Wartości niematerialne i prawne* zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
8) ewidencjonować operacje gospodarcze zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...)* i obowiązującą w jednostce *Polityką rachunkowości*,
9) ewidencjonować dokumenty księgowe zgodnie z *Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów księgowych w ŚDS „VITA"*, stanowiącą Załącznik nr 2 do *Polityki rachunkowości*,
10) podjąć stosowne działania zapewniające funkcjonowanie adekwatnej i skutecznej kontroli zarządczej w celu wyeliminowania istotnych nieprawidłowości związanych z prowadzeniem ksiąg rachunkowych niezgodnie z ustawą *o rachunkowości* oraz brakiem zastępstwa podczas usprawiedliwionej nieobecności Głównego Księgowego,
11) zapewnić realizację celów kontroli zarządczej w obszarze efektywności i skuteczności działania poprzez wyznaczenie mierzalnych celów do realizacji w perspektywie rocznej,
12) określić w *Regulaminie wynagradzania* górną granicę premii uznaniowej jaka może zostać przyznana pracownikowi, mając na względzie działanie zgodne z zasadami realizowania wydatków publicznych określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy *o finansach publicznych*,
13) ustalić w procedurach wewnętrznych zasady przeprowadzania postępowań w celu udzielenia zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wyrażonej w art. 2 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 11.09.2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2019 z późn. zm.), które będą adekwatne do charakteru działalności jednostki i wielkości realizowanych przez nią wydatków.

Proszę również wyeliminować uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli, w stosunku do których nie sformułowano zaleceń pokontrolnych ze względu na ich charakter formalny lub niemający istotnego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie jednostki, w tym gospodarowanie finansami i prezentowanie danych w sprawozdaniach.

III. Osoba odpowiedzialna za realizację zalecenia pokontrolnego:
Pani Ewa Prochowska - Dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy „VITA" w Krakowie.

IV. Termin realizacji zalecenia pokontrolnego: od zaraz.

V. Termin złożenia sprawozdania z realizacji zalecenia pokontrolnego:

Sprawozdanie zawierające odniesienie do sformułowanych zaleceń pokontrolnych wraz z podaniem terminu i sposobu ich realizacji proszę przesłać do dnia **30.07.2021 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Sarego 4.

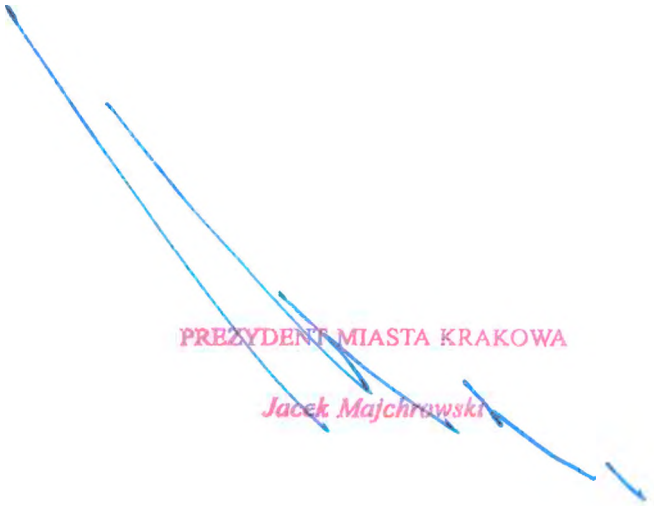

Otrzymują:
1. Adresat
2. Aa.

Do wiadomości:
1. Pan Andrzej Kulig – I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Społecznej i Komunalnej,
2. Pan Witold Kramarz – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
3. Pani Małgorzata Okarmus – Skarbnik Miasta Krakowa.